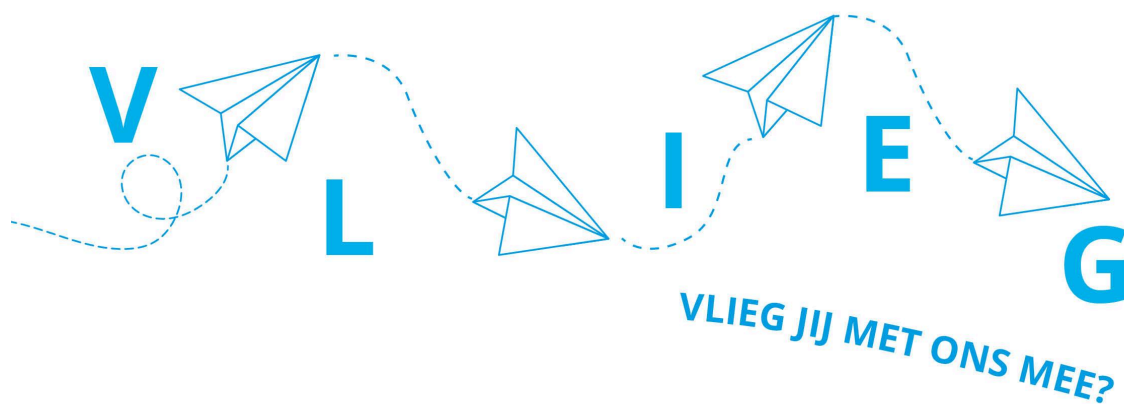

PESTPREVENTIE PLAN

visie
en
opvolging

**SINT
MAARTEN**
CAMPUS
MIDDENSCHOOL

Inhoudstafel

1. Visie en Uitgangspunten: Verbindend Samenleven.....	2
2. De Optimale Rolverdeling.....	3
3. Een Integrale Aanpak tegen Pesten.....	5
Preventie: Proactief & Verbindend werken.....	5
Signalering & Registratie: Meten is weten.....	6
Interventie & Opvolging: Het Stappenplan "Met Elkaar".....	6
Externe Nazorg: De Draaischijf & Externe Partners.....	8
4. En Daarna: Ordemaatregelen.....	9

1. Visie en Uitgangspunten: Verbindend Samenleven

Op de Sint-Maarten Middenschool bouwen we samen aan een veilige, warme en gestructureerde schoolomgeving waarin elke leerling zich gezien voelt en volop kansen krijgt om te leren en te groeien. Als katholieke dialogeschool geloven we sterk in **verbinding en partnerschap** met onze leerlingen, ouders en medewerkers. Wederzijds respect, vertrouwen en open communicatie vormen daarbij de basis.

Het thema **VLIeG** fungeert als centraal kompas. Binnen onze volledige werking wordt ingezet op vier krachtige pedagogische principes:

- **Verkennen:** We zetten in op een brede basisvorming voor alle leerlingen. Hierdoor stimuleren we leerlingen om hun eigen talenten te ontdekken.
- **Leven:** We zetten in op leren samen leven. We luisteren naar elkaar en maken tijd en ruimte voor ontspanning. Duidelijkheid over afspraken en verwachtingen draagt bij aan een fijne sfeer.
- **Inspireren:** We willen onze leerlingen motiveren met levensechte ervaringen en een boeiend leerklimaat.
- **Groeien:** We bieden structuur aan en zetten in op een brede, preventieve basiszorg. Waar blijkt dat de basiszorg niet voldoende is, kan binnen de verhoogde zorg extra aandacht gegeven worden.

Pesten staat haaks op deze visie. Het tast het gevoel van veiligheid, verbondenheid en vertrouwen, dat we voor elke leerling willen creëren, aan. Daarom wordt pesten op onze school **niet getolereerd**.

Met dit integrale pestpreventieplan willen we niet alleen reageren wanneer pesten zich voordoet, maar vooral preventief en verbindend werken. Het plan biedt een duidelijk en concreet kader voor het volledige schoolteam en maakt ook leerlingen en ouders tot belangrijke partners. Samen zorgen we ervoor dat iedereen erbij hoort en zich goed kan voelen op onze school.

2. De Optimale Rolverdeling

Een positief en veilig schoolklimaat creëren we samen. Iedereen binnen de school heeft daarin een rol op te nemen, gekoppeld aan verantwoordelijkheden. Door duidelijkheid te bieden, elkaar te ondersteunen en in verbinding te blijven, zorgen we ervoor dat leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Leerling

Elke leerling krijgt de ruimte om te groeien en zichzelf te ontwikkelen binnen een veilige en gestructureerde omgeving. Daarbij verwachten we van leerlingen dat ze:

- de gemaakte afspraken respecteren
- zorg dragen voor zichzelf en voor elkaar
- verantwoordelijkheid dragen voor hun eigen gedrag
- een positieve bijdrage leveren aan de klas en de school
- proberen een voorbeeld te zijn voor anderen

Ouders

Het is van belang dat ouders betrokken zijn bij de onderwijsloopbaan van hun kinderen¹. We verwachten dat zij:

- meldingen en signalen vanuit de school actief opvolgen
- tijdig aangeven wanneer zij zich zorgen maken of moeilijkheden opmerken
- het belang van regelmatige aanwezigheid op school van hun kinderen mee onderschrijven
- een bijdrage leveren in het aanleren van gewenst gedrag en het voorkomen van pesten en andere vormen van grensoverschrijdend gedrag

Leerkracht - ondersteunend personeel

Leerkrachten en ondersteunend personeel zorgen elke dag mee voor een veilige, positieve en voorspelbare schoolomgeving. Van hen wordt verwacht dat zij:

- professioneel handelen
- preventief investeren in een goede relatie en verbinding met de leerlingen
- structuur bieden en consequent handelen
 - positief gedrag benoemen en stimuleren
 - leerlingen aanspreken bij ongewenst gedrag
 - leerlingen bewust maken van mogelijke verdere gevolgen bij ongewenst gedrag
 - waar nodig afstemmen, met klasleerkrachten, ouders en andere betrokken collega's.
 - belangrijke gebeurtenissen en afspraken registreren in het leerlingvolgsysteem

¹ Actieplan goed gedragen, Vlaamse overheid

Klasleerkracht

De klasleerkrachten vormen het eerste aanspreekpunt voor leerlingen en ouders. Van hen wordt verwacht dat zij:

- Actief inzetten op een positief en verbindend klimaat, zowel op klasniveau als met de leerlingen individueel. Dit wordt onder andere opgenomen tijdens de VLIEG-lessen, maar ook tijdens groepsbindende activiteiten zoals vriendschapsdag, sportdag, Leerfeest, ...
- de ontwikkeling en het welzijn van de leerlingen mee opvolgen
- relevante informatie en afspraken registreren in het leerlingvolgsysteem, evenals deze informatie opvolgen
- zoeken naar manieren om met leerlingen in verbinding te blijven gaan
- gesprekken met leerlingen voeren, zowel proactief, herstel- als opvolggesprekken
- contact houden met de ouders, en afstemmen met het begeleidingsteam en de directie wanneer dit nodig is

Begeleidingsteam

Het begeleidingsteam kijkt mee over de grenzen van de klas heen en ondersteunt leerlingen, (klas)leerkrachten en ouders wanneer extra begeleiding nodig is. Het team:

- werkt schoolbreed preventief / proactief aan verbinding en een positief schoolklimaat
- denkt mee over mogelijke vervolgstappen in een begeleidingstraject en brengt deze samen op de draaischijf
- ondersteunt leerkrachten bij vragen of moeilijke situaties
- betreft, wanneer nodig, externe partners zoals het CLB, NAFT, begeleiding vanuit de scholengemeenschap,...
- bewaakt mee dat ondersteuning aansluit bij de noden van de leerling en de school

Directie

De directie bewaakt het grotere geheel en zorgt ervoor dat afspraken, visie en beleid op een consequente manier worden toegepast, door:

- ordemaatregelen en, indien nodig officiële tuchtmaatregelen, op te leggen en op te volgen
- onmiddellijk in te grijpen bij ernstige fysieke of verbale incidenten
- preventief en proactief in te zetten op verbinding met leerlingen en personeel
- de visie en missie van de school te formuleren en te bewaken
- concrete acties te vertalen naar gedrag en duurzaam strategisch beleid, en vice versa
- medewerkers te ondersteunen en de professionaliteit binnen het team te bewaken en waar nodig bij te sturen

3. Een Integrale Aanpak tegen Pesten

Preventie: Proactief & Verbindend werken

Binnen de middenschool ligt de focus op het creëren van een positief en veilig leer- en leefklimaat. Duidelijke regels en afspraken, gecombineerd met aandacht voor sociale vaardigheden en groepsvorming, vormen hierbij de basis.

Zo leven wij samen:

Deze schoolafspraken vormen de basis om te komen tot een **veilige leer- en leefomgeving**. Deze afspraken komen op verschillende plaatsen terug: zowel op centrale plaatsen binnen de school, in de klas als op de speelplaats. Dankzij de **duidelijke pictogrammen** op de affiches ziet iedereen in één oogopslag wat de afspraken zijn.

De VLIEG-lessen:

De VLIEG-lessen bieden structurele momenten waarop gewenst gedrag, sociale vaardigheden en verbondenheid binnen de groep actief worden geoefend. Het is belangrijk dat we leerlingen helpen om een goede leerhouding en gewenst gedrag te ontwikkelen. Dit betekent dat we hen gewoonten aanleren die horen bij de vooropgestelde waarden binnen de school².

Het gedachtegoed van **de Gouden Weken** vormt gedurende het hele schooljaar een leidraad om proactief te werken aan groepsvorming, een positieve groepsdynamiek en een veilig klasklimaat.

Concrete acties tegen pesten:

- **"Samen tegen (cyber)pesten"-flyers:** herkenbare en visuele leidraden die in de klassen worden verspreid en besproken. Ze maken leerlingen bewust van de impact van pesten en cyberpesten. De directie brengt de flyers naar de kassen en licht de inhoud toe.
- **Workshop Hackxposed!** een workshop voor leerlingen van 1A en 1B over sociale media, met aandacht voor het gebruik ervan en de mogelijke gevaren.
- **Infoavond Cybertieners (on)bewust online:** een informatiemoment voor ouders en personeelsleden rond het online gedrag van jongeren en de mogelijke risico's daarvan.
- **Schoolbrede initiatieven:** breed opgezette acties en activiteiten waarbij de volledige school betrokken wordt, met als doel bij te dragen tot een positief, veilig en verbindend schoolklimaat.
Enkele voorbeelden: vriendschapsdag, sportdag, Leerfeest, Vliegmarkt (werken rond goede doelen), ...

² actieplan goed gedragen, Vlaamse overheid

Signalering & Registratie: Meten is weten

Pestgedrag is niet altijd zichtbaar en kan zich ook subtiel of online manifesteren. Daarom is het belangrijk om signalen tijdig te herkennen, te registreren en met de betrokken personeelsleden te delen. Het leerlingvolgsysteem vormt hierbij een belangrijk instrument. Ook ouders en opvoedingsverantwoordelijken spelen een belangrijke rol in het signaleren van mogelijke problemen.

LVS-registratie:

Elk noemenswaardig incident, aanhoudend storend gedrag of een opvallende verandering in de omgang tussen leerlingen wordt door het betrokken personeelslid zo snel mogelijk geregistreerd in het Leerlingvolgsysteem (LVS). Hierdoor kunnen signalen worden opgevolgd en kan relevante informatie binnen de school worden gedeeld.

De klasleerkracht als spil:

De klasleerkracht volgt de meldingen in het LVS van de eigen klasgroep actief op. Door signalen en veranderingen in het gedrag of de relaties tussen leerlingen tijdig op te merken, kunnen mogelijke pestsituaties, uitsluitingen of andere vormen van grensoverschrijdend gedrag in een vroeg stadium worden aangepakt.

Ouderbetrokkenheid:

Ouders en opvoedingsverantwoordelijken worden nadrukkelijk aangemoedigd om signalen van (cyber)pesten of sociale uitsluiting of psychosociale druk die zij thuis opmerken, zo snel mogelijk te melden aan de klasleerkracht.

Tegelijk verwachten we van ouders dat zij de school actief steunen in het voorkomen en aanpakken van pesten en andere vormen van grensoverschrijdend gedrag. Een open communicatie en een gedeelde verantwoordelijkheid tussen school, leerlingen en ouders zijn essentieel om snel en doeltreffend te kunnen handelen.

Interventie & Opvolging: Het Stappenplan "Met Elkaar"

Wanneer een leerling de afspraken rond respectvol en verbindend samenleven niet naleeft, hanteert elk personeelslid een **duidelijk, consequent en herstelgericht stappenplan**.

Het doel is om gedrag bij te sturen, verantwoordelijkheid op te nemen en waar mogelijk de relatie te herstellen.

Bij elke interventie staat **het welbevinden en de veiligheid van de leerling die het pestgedrag ondervindt** (slachtoffer) centraal. De aanpak wordt afgestemd op de ernst, frequentie en de context van het gedrag.

Stappenplan 'Met Elkaar'

Stap	Actie & Inhoud	Communicatie & Registratie
Stap 1	Signaleren en bijsturen: De leerling wordt onmiddellijk aangesproken op het gedrag en herinnert aan de afspraken rond 'fijn samenleven' . Er wordt expliciet verwezen naar de afspraken uit de VLIEG-lessen en de 'samen tegen (cyber)pesten'-flyers .	De bevoegde leerkracht of het personeelslid geeft een duidelijke mondelinge waarschuwing.
Stap 2	Eerste gevolg: Wanneer de waarschuwing onvoldoende effect heeft, volgt een individueel gesprek met de leerling. De leerling krijgt inzicht in de impact van zijn/haar gedrag en wordt geïnformeerd over mogelijke verdere gevolgen. Wanneer meerdere leerlingen betrokken zijn, kan het gesprek gezamenlijk plaatsvinden.	De situatie wordt intern geregistreerd in LVS : in deze fase is er nog geen formele communicatie naar de ouders.
Stap 3	Herstel en Ouderbetrokkenheid: Bij herhaald of aanhoudend pestgedrag volgt een gericht herstelgesprek. De leerling krijgt een reflectieopdracht en/of stelt een herstelgebaar die aansluit bij de situatie en, waar mogelijk, gericht is op het herstellen van de relatie met de betrokken leerling(en).	De ouders en de klasleerkracht worden via Smartschool geïnformeerd. De interventie en verdere afspraken worden geregistreerd in het LVS .
Stap 4	Directie en Interventie: Bij aanhoudend of hardnekkig pestgedrag , of bij een ernstig eenmalig incident, wordt de leerling doorverwezen naar de directie. De directie voert een duidelijk en consequent gesprek en bepaalt, afhankelijk van de situatie, welke verdere maatregelen nodig zijn.	De directie neemt onmiddellijk telefonisch of schriftelijk contact op met de ouders. De gemaakte afspraken en genomen maatregelen worden geregistreerd in het LVS .

Herstelgericht werken:

Het stappenplan is niet uitsluitend gericht op het opleggen van gevolgen. aar mogelijk wordt ingezet op bewustwording, herstel en verantwoordelijkheid nemen. De betrokken leerlingen worden uitgenodigd om stil te staan bij:

- wat er is gebeurd
- welke impact het gedrag heeft gehad op anderen
- welke verantwoordelijkheid hij / zij daarin draagt
- hoe de situatie kan worden hersteld
- welke afspraken nodig zijn om herhaling te voorkomen

De aanpak blijft steeds proportioneel en wordt aangepast aan de ernst van de situatie en de omstandigheden.

Externe Nazorg: De Draaischijf & Externe Partners

Wanneer de schoolinterne begeleiding onvoldoende resultaat oplevert of dreigt vast te lopen, kan een casus worden ingebracht op de **draaischijf**.

De draaischijf is een wekelijks overlegmoment waarin het begeleidingsteam, de pedagogische directeur en het CLB-aanspreekpunt samen bekijken welke verdere ondersteuning nodig is.

Vanuit dit overleg kan, wanneer aangewezen, externe expertise of begeleiding worden ingeschakeld.

Mogelijke partners:

- **Het CLB (Centrum voor Leerlingenbegeleiding):** het CLB fungeert als toegangspoort tot het ruimere netwerk van professionele hulpverlening en
- **NAFT (Naadloos Flexibele Trajecten):** kan worden ingezet voor intensieve, externe begeleiding bij hardnekkige gedragsproblemen of complexe situaties.
- **Begeleiding vanuit de Scholengemeenschap (SG):** biedt overkoepelende expertise en pedagogische ondersteuning van individuele leerlingen als voor een volledige klasgroep.
- **Andere externe partners:** afhankelijk van de noden van de leerling, de klasgroep en/of de situatie kunnen bijkomende gespecialiseerde partners worden betrokken.

4. En Daarna: Ordemaatregelen

Wanneer het afgesproken stappenplan **goed en consequent werd opgevolgd** en het gedrag van de leerling onvoldoende verbeterd, kunnen bijkomende ordemaatregelen worden opgelegd.

Ordemaatregelen worden niet los van het stappenplan toegepast. Ze vormen een **volgende stap wanneer eerdere, begeleidende en herstelgerichte acties onvoldoende effect hebben**.

De gekozen ordemaatregel wordt steeds afgestemd op de **ernst, frequentie en context van het gedrag**.

Strafstudie

De strafstudie vindt plaats op woensdag van 12.00u tot 15.00u.

Een strafstudie kan worden opgelegd:

- **bij een 5de kruisje op de kruisjeslijst.**
 - de leerkracht die het 5de kruisje toekent, brengt de leerling, de ouders en de klasleerkracht hiervan op de hoogte
 - de strafstudie wordt aangevraagd via het leerlingvolgsysteem
 - het secretariaat vult de datum van de strafstudie aan
 - het secretariaat licht de leerling en de ouders via een Smartschoolbericht in over de concrete datum
- **bij herhaald te laat komen en smartphone gebruik in strijd met de schoolafspraken**
 - deze opvolging gebeurt door het secretariaat, volgens het afgesproken stappenplan
- **bij een ernstig eenmalig incident of een ernstige recidive**
 - een strafstudie wordt in deze situatie enkel opgelegd **in overleg met de directie**

Tijdens de strafstudie:

- De leerling maakt een **reflectietaak**, aangevuld met inhoudelijk relevante opdrachten die aansluiten bij de aanleiding van de strafstudie.
- Het doel is niet alleen sanctioneren, maar de leerling ook laten reflecteren over het eigen gedrag en de gevolgen.

Afsprakenkaart

Een afsprakenkaart is **een individuele maatregel** om het gedrag van een leerling extra zichtbaar en concreet op te volgen.

De maatregel kan worden opgelegd door de **klassenraad / klasleerkracht** in samenspraak met de pedagogisch directeur, nadat het stappenplan voldoende werd opgevolgd.

De klassenraad / klasleerkracht bepaalt:

- welke gedragingen extra worden opgevolgd
- wie de wekelijkse opvolging op zich neemt:
 - een klasleerkracht
 - iemand van het begeleidingsteam
 - de directie

Opstellen van de afsprakenkaart:

- de klassenraad / klasleerkracht formuleert **een drietal concrete en positief gewenste gedragsafspraken**
- de afsprakenkaart wordt op een duidelijke manier opgevolgd en regelmatig geëvalueerd
- via het LVS wordt de opvolging bijgehouden
- de ouders, klasleerkracht worden op de hoogte gehouden via regelmatige Smartschoolberichten

Kruisjeslijst

Een kruisjeslijst is een **klasgerichte maatregel** die kan worden ingezet om de dynamiek en het gedrag van een volledige / gedeeltelijke klasgroep extra zichtbaar en concreet op te volgen.

De klassenraad kan beslissen om deze maatregel in te voeren:

- wanneer eerdere genomen begeleidingsmaatregelen onvoldoende effect hebben
- wanneer de dynamiek tussen meerdere leerlingen uit een bepaalde klas zorgt voor onrust

Werkwijze:

- vooraan in de klas ligt een **klaslijst**
- wanneer een leerkracht een digitale nota registreert voor gedrag dat in aanmerking komt, wordt ook **één kruisje op de klaslijst**
- de leerkracht die het 5de kruisje plaatst:
 - vraagt een strafstudie aan
 - vermeld in de digitale nota dat een strafstudie zal volgen
 - brengt de de leerling, ouders en klasleerkracht hiervan op de hoogte

Schorsing van de speelplaats

Wanneer een leerling **herhaaldelijk problemen veroorzaakt op de speelplaats**, kan voor een tijdelijke schorsing worden opgelegd.

De duur van de maatregel wordt bepaald in functie van de ernst en frequentie van het gedrag.

Tijdens de schorsing wordt duidelijk afgesproken waar, door wie en onder welke voorwaarden de leerling wordt opgevolgd.

Schorsing van een schoolactiviteit

Wanneer een leerling zich herhaaldelijk niet aan de afspraken houdt en eerdere maatregelen niet voldoende effect hebben, kan de directie in samenspraak met de (klas)leerkracht, beslissen dat een leerling **niet deelneemt aan een geplande buitenschoolse activiteit**.

Afhankelijk van de ernst van de situatie wordt beslist of de leerling op school wordt opgevangen of tijdens de schorsing thuis moet blijven.

Hierover wordt duidelijk gecommuniceerd met de leerling, ouders en de klasleerkracht.

Aan de betrokken leerkrachten wordt gevraagd **vervangtaken** te voorzien.

Schorsing van (een onderdeel van) een lesdag

In uitzonderlijke situaties kan door de directie beslist worden een leerling **tijdelijk uit te sluiten van één of meerdere lessen**.

Deze maatregel wordt enkel toegepast wanneer de ernst van de situatie die dit noodzakelijk maakt, én steeds in samenspraak met de directie.

De verdere opvolging en eventuele voorwaarden voor terugkeer worden door de directie bepaald.

Overeenkomst

Bij **zeer ernstige en/of veelvuldige overtredingen** kan de directie overgaan tot het opstellen van een overeenkomst. De overeenkomst heeft tot doel om duidelijkheid te creëren, verantwoordelijkheid en betrokkenheid te benoemen en het verwachte engagement te specificeren.

Werkwijze:

De directie nodigt de betrokkenen, leerling, ouders en klasleerkrachten uit voor een gesprek.

Tijdens dit gesprek worden:

- de vastgestelde problemen en/of het negatieve gedrag duidelijk besproken
- de verwachtingen en regels concreet geformuleerd
- de afspraken overzichtelijk vastgelegd
- de verdere opvolging besproken
- de mogelijke gevolgen bij het niet naleven van de afspraken duidelijk toegelicht